

Yhteistoimintaneuvottelut Haapajärven kaupungissa

KVALT 18.05.2026

50/01.00.03/2026

Kuudentena kokonaisuutena käsiteltiin työllisyyspalveluja koskeva esitys.

Työntantajan esityksenä esitettiin, että

24. kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että kaupunki tuottaa 1.1.2027 alkaen myös nuorten, alle 29-vuotiaiden, työllistymistä edistävät palvelut omana tuotantona, jolloin säästö on 70 000 euroa. Tämä esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Leevi Sippola esitti, että

1. Nuorten alle 29-vuotiaiden työllistymistä edistäviä palveluita ei oteta omaksi tuotannoksi, vaan järjestetään ostopalveluna kuten tähän asti.
2. Yli 29-vuotiaille järjestettävä työpajatoiminta lakkautetaan, sillä se ei ole kunnan lakisääteinen palvelu.

Katjaana Kauppinen kannatti Leevi Sippolan esitystä.

Koska keskustelun aikana tehtiin kannatettu pohjaehdotus, puheenjohtaja totesi, että siirrytään nimenhuutoäänestykseen. Äänestyksessä pohjaehdotusta kannattavat sanova JAA ja Leevi Sippolan esitystä kannattavat sanovat EI. Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa annettiin yhdeksän ääntä. Äänestyksessä pohjaehdotus sai (5) ääntä.

Pohjaehdotusta kannattivat Välikangas Aleks, Aitto-oja Markku, Mäkelä Markku, Niska Maritta ja Räisänen Mirjami. Leevi Sippolan ehdotus sai neljä (4) ääntä. Leevi Sippolan ehdotusta kannattivat Finnilä Harri, Sippola Leevi, Kauppinen Katjaana ja Tiitto Niina.

Äänestyksen perusteella hyväksyttiin hallituksen päätökseksi pohjaehdotus. Leevi Sippola ilmoitti jättävänsä asiaan eriävän mielipiteen.

Päätös

KHALL 05.05.2026 § 68

Kaupunginhallitus päätti (KHALL 10.03.2026 § 45) käynnistää tuotannollisin ja taloudellisin perustein työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset, koko kunnan henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut talouden tasapainottamiseen tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi vuonna 2026.

Yhteistoimintaneuvotteluita käytiin yhteensä kuusi kertaa (18.3, 31.3, 13.4, 20.4, 23.4 ja 30.4). Neuvotteluissa työnantajan edustajina olivat kaupunginjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja ja henkilöstön edustajina pääluottamusedustajat ja varapääluottamusedustajat. Neuvottelut toteutettiin yhteistoimintalain mukaisesti määräaikoja

noudattaen. TE- palveluille on tehty ilmoitus neuvoteltavista toimenpiteistä ja arvioituista henkilöstövaikutuksista. Yhteistoimintavelvoite on täyttynyt, kun asiasta on neuvoteltu lain edellyttämällä tavalla ja käsiteltävän asian kannalta tarpeelliset tiedot on annettu. Henkilöstöä on tiedotettu neuvotteluiden etenemisestä ajantasaisesti.

Neuvotteluissa päädyttiin liitteen mukaisiin toimenpiteisiin, jotka jakautuivat kertaluonteisiin ja pysyviin säästöihin. Kertaluonteisia säästöjä löydettiin vuodelle 2026: 241 000 euroa ja vuodelle 2027: 599 000 euroa. Päätöksen liite on viimeisen neuvottelun 30.4.2026 pöytäkirja, joka sisältää yhteistoimintaneuvotteluiden neuvottelutuloksen sekä työllistymistä edistävän toimintasuunnitelman.

Yhteistoimintalain (449/2007) 5 §:n 2 momentin mukaan laajakantoiset tai henkilöstöä yleisesti koskevat asiat käsitellään 14 §:ssä tarkoitetussa yhteistoimintaelimessä. Yhteistoimintalain 14 §:n mukaan kunnassa on yhteistoimintaelin, joka koostuu työnantajan ja henkilöstön edustajista. Haapajärven kaupungissa yhteistoimintaelimenä toimii kaupungin yhteistyötoimikunta. Yhteistyötoimikunnassa ovat jäsenenä työnantajan nimeämät edustajat sekä henkilöstön edustajina pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutettu.

Yhteistyötoimikunta käsiteli neuvottelutuloksen tiistaina 28.4.2026. Päätös tuodaan tiedoksi kaupunginhallituksen kokouksessa.

Valmistelija: Jonna Tamminen, 044 4456 113

Päätösehdotus

Annetaan kokouksessa

Päätös

Sovittiin, että neuvotteluesitys käsitellään päävastuualueittain osiin jaettuna. Kunkin päävastuualueen osalta päätös tehdään heti sen esittelyn ja käydyn keskustelun päätteeksi. Työnantajan esitys on liitteenä.

Ensimmäisenä kokonaisuutena käsiteltiin teknisiä palveluita ja ympäristöpalveluita koskeva esitys. Työnantajan esityksenä esitettiin, että

1. kiinteistönhoidosta vähennetään yksi (1) henkilötyövuosi,
2. kaavoitus- ja mittauspalveluissa tullaan siirtymään 1.6.2027 osin ostopalveluiden käyttöön ja osa tehtävistä siirretään sisäisesti toiselle toimijalle oman työn ohessa tehtäväksi. Kaupunki luopuu rekisterinpidosta.
3. toimistosihteerin ja lupasihteerin tehtävät yhdistetään, jolloin säästetään yksi (1) henkilötyövuosi.

Työnantajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Hyväksyttiin.

Toisena kokonaisuutena käsiteltiin varhaiskasvatuspalveluita koskeva esitys. Työnantajan esityksenä esitettiin, että

4. perhepäivähoito lakkautetaan ja työntekijät(2 henkilöä) siirtyvät lastenhoitajiksi päiväkoteihin.

5. ryhmäavustajien määrää vähennetään yhteensä viisi (5) ryhmäavustajaa ja 1.1.2027 alkaen 0,5 htv/ryhmä.

Työntajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kolmantena kokonaisuutena käsiteltiin perusopetuspalveluita.

Ennen asian käsittelyä Markku Mäkelä ilmoitti esteellisyydestään (hallintolaki 28.1 § 1 ja 3 kohta) ja poistui kokouksesta tämän kokonaisuuden käsittelyn ajaksi. Hänen tilalleen kokoukseen saapui Mäkelän varajäsen Juha Lappalainen.

Ennen kolmannen kokonaisuuden käsittelyä talous- ja hallintojohtaja luki kaupunginhallitukselle ääneen JHL:n ja Jukon jättämät eriävät mielipiteet.

Työntajan esityksenä esitettiin, että

6. tulevana syksynä KJS:n alakoululla 2. luokka-asteella muodostetaan 2 rinnakkaisryhmää ja yläkoululla 7. luokkalaiset jaetaan kolmeen ryhmään.

7. yläkouluilla vähennetään tuntikehyksestä molemmissa 4 tuntia.

Työntajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös:

Kokouksessa käydyin keskustelun pohjalta kaupunginhallituksen kokouksessa tekemä muutettu ehdotus:

Kaupunginhallitus velvoittaa sivistyslautakunnan toteuttamaan seuraavat muutokset:

8. Oksavan ja Parkkilan erityisopettajan resurssi jaetaan siten, että Parkkilan kouluun kohdennetaan 0,5-1 pv/vk, Oksavan koululle kohdennetaan 1-1,5 pv/vk ja KJS:n koululle 3 pv/vk.

9. Oppimisen tuen mukainen (0,122 x 438 op =52,2 h) toteutuu - laaja-alainen erityisopettaja (26), jaettu erityisopettaja (15) + 10 muuta tuntia.

10. Jakotuntien määrä nyt 90 (käsityö, su, ma, en), mitä vähennetään kaikilla alakouluilla ja painotetaan 1-2 luokkiin.

11. Pienryhmien määrää supistetaan KJS:llä nykyisestä kuudesta viiteen.

12. Yläkoulun osalta säästöt jakotunneista

13. Tavoitteena on perusopetuksen yhteinen säästö vähintään 110 000 euroa säästöä.

Hyväksyttiin yksimielisesti hallituksen ehdotus.

Kokouksessa pidettiin tauko tämän kokonaisuuden käsittelyn jälkeen klo 19.28-19.40.

Juha Lappalainen poistui ja Markku Mäkelä saapui kokoukseen tauon aikana.

Neljäntenä kokonaisuutena käsiteltiin iltapäivätoiminnan lopettamista.

Työntajan esityksenä esitettiin:

14. Koulunkäynninohjaajien työsopimukset muutetaan pienemmälle työaikaprosentille. Vaikutus olisi vähennystä 5,38 henkilötyövuotta koulunkäynninohjaajista.

15. KJS:n koulun iltapäivätoiminta lopetetaan. Vaikutus olisi 100 000 euroa vuodessa.

Työntajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta kaupunginhallituksen kokouksessa tekemä muutettu ehdotus:

Kaupunginhallitus palauttaa IP-toimintaa koskevat toimet valmisteluun sivistyslautakunnalle

16. IP-toiminta suunnitellaan tehtäväksi vakituisella ohjaajaresurssilla, 6,6 htv, tämän perusteella määrittävällä pienentyvällä työajalla, työaikaa vähennetään.

17. Valmistelussa huomioidaan harrastamisen Suomen malli, ei päällekkäistä toimintaa, jos sillä olisi vaikutusta lasten määrään IP-hoidossa.

18. IP aukiolo rajataan max klo 16.00 saakka – selvitetään myös voidaanko järjestää vain tiettyinä viikonpäivinä.

19. Selvitetään, onko näillä muutoksilla tarvetta YT-menettelyyn eli pitääkö muutoksesta huolimatta pienentää vakituisten ohjaajien työmäärää - tarvittaessa käydään uudet yt-neuvottelut.

20. Muutoksessa velvoitetaan vähintään 50 000 euron säästöä palkoissa.

21. Selvitetään maksuperusteita - lukukausimaksu, maksavien lasten lkm/lkk tulee olla min. 10 henkilöä

22. Henkilöstömitoitus 2 ohjaajaa/päivä

Hyväksyttiin hallituksen ehdotus.

Viidentenä kokonaisuutena käsiteltiin hallintopalveluita koskeva esitys. Mirjami Räisänen ja Harri Finnilä ilmoittivat esteellisyydestään (hallintolaki 28.1 § 1 ja 3 kohta) ja poistuivat kokouksesta tämän kokonaisuuden käsittelyn ajaksi. Leevi Sippola (2. varapuheenjohtaja) toimi puheenjohtajan tämän asiakokonaisuuden aikana 1. varapuheenjohtajan ollessa estynyt toimimaan puheenjohtajana.

Työntajan esityksenä esitettiin, että

23. Talous- ja henkilöstöhallinto ulkoistetaan viimeistään 1.7.2028. Säästö on 44 000 euroa.

Työnantajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti pohjaehdotus.

Kuudentena kokonaisuutena käsiteltiin työllisyyspalveluja koskeva esitys.

Työntajan esityksenä esitettiin, että

24. kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että kaupunki tuottaa 1.1.2027 alkaen myös nuorten, alle 29-vuotiaiden, työllistymistä edistävät palvelut omana tuotantona, jolloin säästö on 70 000 euroa. Tämä esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Leevi Sippola esitti, että

3. Nuorten alle 29-vuotiaiden työllistymistä edistäviä palveluita ei oteta omaksi tuotannoksi, vaan järjestetään ostopalveluna kuten tähän asti.

4. Yli 29-vuotiaille järjestettävä työpajatoiminta lakkautetaan, sillä se ei ole kunnan lakisääteinen palvelu.

Katjaana Kauppinen kannatti Leevi Sippolan esitystä.

Koska keskustelun aikana tehtiin kannatettu pohjaehdotus, puheenjohtaja totesi, että siirrytään nimenhuutoäänestykseen. Äänestyksessä pohjaehdotusta kannattavat sanova JAA ja Leevi Sippolan esitystä kannattavat sanovat EI. Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa annettiin yhdeksän ääntä. Äänestyksessä pohjaehdotus sai (5) ääntä.

Pohjaehdotusta kannattivat Välikangas Aleks, Aitto-oja Markku, Mäkelä

Markku, Niska Maritta ja Räisänen Mirjami. Leevi Sippolan ehdotus sai neljä (4) ääntä. Leevi Sippolan ehdotusta kannattivat Finnilä Harri, Sippola Leevi, Kauppinen Katjaana ja Tiitto Niina.

Äänestyksen perusteella hyväksyttiin hallituksen päätökseksi pohjaehdotus. Leevi Sippola ilmoitti jättävänsä asiaan eriävän mielipiteen.

Seitsemäntenä kokonaisuutena käsiteltiin Nihak yrityspalvelun supistamista.

Työntajan esityksenä esitettiin, että

25. Nihakilta ostettavan palvelua supistetaan 0,5 htv (40 000 euroa).

Työntajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kahdeksantena kokonaisuutena käsiteltiin muut säästötoimet.

Työntajan esityksenä esitettiin, että

26. kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan mukaisesti muita säästötoimia.

Työntajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Hyväksyttiin.

Yhdeksäntenä kokonaisuutena käsiteltiin jatkoselvitystä edellyttävät säästötoimenpiteet. Työntajan esityksenä esitettiin, että

27. jatkoselvittelyä edellyttävät koulukyytien selvittäminen, Jokilatvan opiston opistosihteeriresurssin tarkastelu ja valiokuntamalliin siirtyminen.

Työntajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kymmenentenä kokonaisuutena käsiteltiin organisaatorakenteen uudistaminen.

Esittelijän kokouksessa antama muutettu pohjaehdotus:

organisaatorakenneuudistus siirretään jatkokokoukseen tiistaille 12.5.2026 klo 16.00.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Jatkokokouksessa 12.5.2026 käsitellyt kokonaisuudet:

Yhdenätoista kokonaisuutena käsiteltiin yläkoulun säästötoimet.

Markku Mäkelä ilmoitti esteellisyydestään (hallintolaki 28.1 § 1 ja 3 kohta) tämän kokonaisuuden käsittelyssä ja poistui kokouksesta.

Työntajan esityksenä esitettiin, että

28. yläkoulun resursseista edellytetään uudistuksien avulla säästöjä

Työntajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Käydyn keskustelun pohjalta kaupunginhallituksen tekemä muutettu ehdotus kokouksessa:

Lisäys kolmanteen kokonaisuuteen:

Sivistyksen päävastuualueen viranhaltijat veloitetaan etsimään säästöjä kolmannessa kokonaisuudessa mainittujen toimien lisäksi

29. yläkoulun määrärahoista toiminnan uudistusten avulla ja

30. erityisryhmien määrää vähentämällä (vähintään yhden ryhmän vähennys) siten, että saavutetaan vähintään perusopetuksen säästövelvoite 110 000 euroa.

Päätös: Hyväksyttiin hallituksen ehdotus.

Kahdentenatoista kokonaisuutena käsiteltiin koulunkäynninohjaajien työajan muutokset ja niiden vaikutus IP-toimintaan.

Kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta kaupunginhallituksen päätösehdotuksena oli, että velvoitetaan sivistyslautakunta ja sivistyksen päävastuualueen viranhaltijat

31. huomioimaan IP-toiminnassa erityislasten tarpeet

32. huomioimaan ja toteuttamaan vuoden 2024 yt-neuvottelujen yhteydessä tehdyt päätökset koulunkäynninohjaajia koskevilta osilta kaikilta osin sekä

33. velvoitetaan viranhaltijat raportoimaan tehdyistä toimista sivistyslautakunnalle.

Päätös: Hyväksyttiin hallituksen ehdotus.

Niina Tiitto poistui tämän kokonaisuuden käsittelyn aikana hetkeksi henkilökohtaisista syistä.

Kolmantenatoista kokonaisuutena käsiteltiin kyläkoulujen ja yläkoulun koulunkäynninohjaajien vähentäminen. Aleksi Välikangas saapui klo 16.55 tämän kokonaisuuden käsittelyn aikana.

Työnantajan esityksenä esitettiin:

Koulunkäynninohjaajien työaikaa vähennetään seuraavasti:

34. Yläkoululta 0,5 htv, Parkkilan koululta 0,8 htv ja Oksavan koululta 0,4 htv. Tämä säästö ei sisälly perusopetuksen säästöön (minimissään 110 000 euroa), vaan on erillinen säästö.

Työnantajan esitys oli esittelijän pohjaehdotus.

Päätös: Hyväksyttiin.

Neljäntenätoista kokonaisuutena käsiteltiin yt-neuvottelujen päättäminen.

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää yhteistoimintaneuvottelut.

Päätös: Hyväksyttiin.

Kokonaisuutena viisitoista kaupunginhallitus päätti yksimielisesti irrottaa organisaatorakennemuutoksen muista yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellyistä kokonaisuuksista ja käsitellä omana pykälänään.

Päätös: Hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Päätös

Esittelijän kokouksessa antama muutettu pohjaehdotus:

Kaupunginhallitus:

1. toteaa, että käyttötalousmenojen säästötavoite vuosille 2026-2028 on n. 0,6-1,0 M€,
2. käynnistää yhteistoimintaneuvottelut, koska säästötavoitetta ei voida saada aikaan ilman laajoja koko organisaatioon kohdistuvia toimenpiteitä. Työnantajan tulee neuvotella asiasta henkilöstön edustajien kanssa ennen kuin tekee ratkaisuja,
3. mahdolliset organisaatiomuutokset tehdään osana yt-menettelyä,
4. yhteistoimintaneuvottelu koskee koko kaupungin henkilöstöä,
5. valtuuttaa kaupunginjohtajan antamaan neuvotteluesityksen yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämiseksi,
6. nimeää yhteistoimintaneuvotteluihin työnantajanedustajiksi kaupunginjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan ja
7. kaupunginjohtaja tiedottaa kaupunginhallitusta säännöllisesti yt-neuvottelujen etenemisestä

Hyväksyttiin muutettu pohjaehdotus.

Haapajärven kaupungin taloudellinen tilanne

Haapajärven kaupungin tilinpäätös 2025 on valmistumassa. Valtionvarainministeriön (VM) arviointimenettelyn aikana vuosina 2022-2025 on tehty lukuisia toimia talouden tasapainottamiseksi. Vuoden 2025 tavoitteena on vähintään 1,42 M€ ylijäämä, jotta kaupunki saa katettua vuosien 2015-2023 aikana kertyneet alijäämät.

Alijäämien kattamiseksi on tehty vuonna 2025 kertaluonteisia toimenpiteitä. Kaupunki on myynyt metsää ja metsäkiinteistöjä sekä neuvotellut kertaluonteisen osingon maksusta Haapajärven Lämpöyhtiöstä. Näistä toimista on kertynyt n. 2,2 M€ tulot.

Tilinpäätös 2025 tulee olemaan 1,5 M€ ylijäämäinen. Käyttötalous 2025 oli alijäämäinen. Suurimman muutokset ovat kuntaveron kertymässä. Verotulot jäivät n. 1,4 M€ talousarviosta eikä toimintoja saatu sopeutettua tähän tasoon eli ilman kertaluonteisia toimia (metsän ja metsäkiinteistöjen myynti sekä Lämmön osingot) olisi talous ollut noin 600 000 euroa alijäämäinen.

Yleinen taloustilanne viittaa siihen, että myös vuoden 2026 verotulot jäävät merkittävästi kuntaverotuksen antamista ennusteista ja Haapajärven kaupunki tulee tekemään n. 1,1 M€ alijäämäisen tuloksen, jos mitään talouden sopeuttamistoimia ei toteuteta.

Talouden tasapainottamiseksi tulee käynnistää koko henkilöstöä koskevat koskevat työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaiset yhteistoimintaneuvottelut, joissa käsitellään yhteistoimintalain 4 §:n 1. momentin 1-4 kohtien mukaisia asioita.

Lisäksi muodostettava yhteistoimintaneuvottelutyöryhmä veloitetaan etsimään myös muita kuin henkilöstöä koskevia säästötoimia. Näillä säästöillä on henkilöstösäästöjä vähentävä vaikutus.

Yhteistoimintamenettely

Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 4 §:n mukaisesti työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

- 1) henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;
- 2) palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;
- 3) henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;
- 4) taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osaaikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Taloustilanteen takia Haapajärven kaupunki on velvollinen aloittamaan yhteistoimintaneuvottelut.

Yhteistoimintamenettely ja -neuvottelu ulottuu koko kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön. Talouden tasapainottaminen tulee todennäköisesti edellyttämään rakenteellisia ja pysyviä muutoksia kunnan palveluissa, toiminnoissa ja tehtävissä. Yhteistoimintaneuvottelut eivät koske kunnan tytäryhtiöitä, mutta myös tytäryhtiöiden taloustilanteeseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Yhteistoimintamenettelyssä läpikäytävien työnantajan harkitsemien toimenpiteiden toteutus olisi mahdollista vuosien 2026-2027 aikana. Nyt käytävässä yhteistoimintamenettelyssä käytettävissä tulee olla kaikki Lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 4 §:n kohdan 4 mukaiset toimenpiteet.

Valmistelija/lisätietoja: Jonna Tamminen puh. 044 4456 113

Päätösehdotus

Yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.